

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN YENİLİKÇİLİK EĞİLİMİ İLE GİRİŞİMCİLİK POTANSİYELLERİ ARASINDAKİ İLİŞİYE AİLELERİN GİRİŞİMCİLİK ÖYKÜSÜNÜN ARACI ETKİSİNİN İNCELENMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA*

M.Şebnem ENSARİ**, Hazal K. ALAY***

Özet

Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin girişimcilik yönelimlerine yenilikçilik kapasitelerinin etkisinin üzerinde öğrencilerin ailelerinin girişimcilik öyküsünün aracı etkisi belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla, öncelikle yenilikçilik kapasitesi, girişimcilik yönelimi kavramları açıklanmış daha sonra yer alan uygulama kısmında ise farklı üniversitelerden öğrenciler üzerinde bir uygulama yapılmıştır. Araştırma sonucunda üniversite öğrencilerinin girişimcilik yönelimlerine yenilikçilik kapasitelerinin etkisinin üzerinde ailelerinin girişimcilik öyküsünün aracı etkisine sahip olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Yenilikçilik Kapasitesi, Girişimcilik Yönelimi, Ailenin Girişimcilik Öyküsünün Etkisi.*

A RESEARCH ON THE INVESTIGATION OF THE MEDIATING EFFECT OF ENTREPRENEURSHIP HISTORY OF THE FAMILIES ON THE RELATION BETWEEN THE TENDENCY TO INNOVATIVENESS AND ENTREPRENEURSHIP POTENTIALS OF UNIVERSITY STUDENTS

Abstract

In this study, the mediating effect of the history of entrepreneurship of the family on the relationship between innovative capacity and the tendency to entrepreneurship is analyzed. In order to search this relation, first of all the concepts of innovative capacity and the tendency to entrepreneurship were explained and then a research is conducted to the university student from different universities. The meditative effect of the history of entrepreneurship of the family on the relationship between innovative capacity and the tendency to entrepreneurship is founded as a result of the study.

Key Words: *Innovative Capacity, The Effect of The Entrepreneurship History of The Family.*

*Bu çalışma: "Üniversite Öğrencilerinin Yenilikçilik Eğilimi ile Girişimcilik Potansiyellerinin İlişkilendirilmesi Üzerine Bir Araştırma" adıyla, 24. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresinde sunulan sözlü bildirin geliştirilmiş halidir.

**Yrd.Doç.Dr., Okan Üniversitesi, İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi, İSTANBUL.

e-posta: sebnem.ensari@okan.edu.tr

***Doktora öğrencisi, Yıldız Teknik Üniversitesi, İSTANBUL.

e-posta: hazalkgenc@gmail.com

1.GİRİŞ

Girişimciliğin doğuştan gelen bir özellik mi yoksa daha sonra kazanılabilir bir özellik mi olduğuna dair tartışmaları, girişimcilik potansiyelini etkileyen unsurları demografik, psikolojik ve çevre ile ilgili unsurlar şeklinde 3 başlık altında toplayarak neticelendirmek mümkündür.

Girişimciliğin psikolojik faktörlerden biri olan yaratıcılık ve yenilikçilik ile ilişkisi ilk olarak “yıkıcı yaratıcılık” kavramı ile Schumpeter (1939:24) tarafından ele alınmıştır. Daha sonraki dönemde de girişimciliğin boyutları ile yaratıcılık konusu pek çok kez ilişkilendirilmiştir. Doğuştan bir özellik olan yaratıcılığın baskılanması ya da desteklenmesi, gelecek kuşaklardaki girişimcilik eğilimini azaltabilir ya da arttırabilir. Bu süreçte bireylerin ailelerinin girişimcilik öyküsü, yaratıcılık ve girişimciliğin desteklenmesi ülke ekonomileri açısından önem taşımaktadır. Bu nedenle, bu çalışmada üniversite öğrencilerinin girişimcilik potansiyellerine yenilikçilik kapasitelerinin etkisinin üzerinde öğrencilerin ailelerinin girişimcilik öyküsünün aracı etkisi belirlenmeye çalışılmıştır.

2.YENİLİKÇİLİK VE GİRİŞİMCİLİK POTANSİYELİ İLE İLGİLİ YAZIN TARAMASI

2.1.Yaratıcılık ve Yenilikçilik Kavramları ve Girişimcilik ile İlişkisi

Literatürde yaratıcılık ile ilgili farklı tanımlar mevcuttur. Eren (1982: 17) yaratıcılığı düşünce ve fikir üretme becerisi olarak, Kao (1989:14) ise yaratıcılığı yenilikçiliğin temeli olarak tanımlamaktadır. Goodman (1995:86)’a göre, yaratıcılık, birtakım problemlerin çözümü için, yeniliklere dönüşecek şekilde düşüncelerin ortaya konulmasıdır. Amabile vd. (1995:47) ise yaratıcılığı, bireylerin özelliklerinin, bilişsel özelliklerinin ve stillerin bir bütünü ve yenilikçiliğin başlangıç noktası olarak tanımlamaktadır. Yaratıcı düşünceye sahip kimselerin bir problemle karşılaştıklarında, standart veya önceden öğrenilmiş düşünce kalıpları ile değil kendi farklı yöntemleri ile çözümlere ulaştıklarına değinilmektedir. Kişilerdeki yaratıcı davranış farklılıkları, bireyin yapısına ve içinde bulunduğu kültür ortamına ve aldığı eğitime göre değişmektedir (Saraçoğlu ve Duran,2009:138).Bu yönüyle bakıldığında, yaratıcı ve yenilikçi olarak yetiştirdiği takdirde genç nüfus gelişmekte olan ülkeler için bir kazançtır (Eren,2010:4).

Girişimci ve girişimciliğin ekonomik sistem içindeki rolü ile ilgili belki de en çok anılan isim J. Schumpeter’e göre, “*girişimci yenilikleri hayata geçiren kişi*” olarak ön plana çıkar. Schumpeter’ a göre girişimci, yeni bilinmeyen ürünler yaratarak üretim yapılarını değiştirir, yani üretimi yeni bilinmeyen üretim metotları bularak değiştirir. Schumpeter, herhangi bir soruna diğer bireylerden daha önce sezebilen bireylerin daha yaratıcı, daha esnek, belirsizliğe olan toleranslarının daha yüksek olduğuna vurgu yapmaktadır (Schumpeter, 1939: 130- 131).

Schumpeter’in ardından ilgili yazında, pek çok araştırmacı girişimcilik tanımı yaparken girişimciliği yenilikçilik kapasitesi ile tarif etmektedir (Churcill,1992:12; Drucker,1985:78; Lumpkin ve Dess, 2001:41). Bu nedenle, girişimciliğin farklı boyutları ve yenilikçilik ilişkisi ilgili yazında pek çok kez incelenmiştir (Nonaka, 1994:12; Nigelvd, 1999:24; Dfouni ve Croteau, 2003:87; Connolly ve Kelloway 2003:20).

Üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini ölçmek adına dünyada ve Türkiye’de pek çok çalışma yapılmıştır (İşcan ve Kaygın, 2011: 58; Yıldız ve Kapu, 2012:41). Çalışmalarda, üniversite öğrencilerinin yüksek düzeyde girişimcilik eğilimi gösterdiği ortaya çıkmıştır. Ayrıca öğrencilerin yenilikçilik eğilimi kimi zaman girişimciliği etkileyen bir değer, kimi zaman ise girişimcilik eğilimini açıklamaya çalışan birer faktör olarak girişimcilik potansiyeli ile pozitif yönlü ilişkilendirilmiştir.

2.2.Girişimcilik Kavramı ve Girişimciliği Etkileyen Faktörler

İlgili yazında pek çok girişim ve girişimci tanımları mevcuttur. Aytaç ve İlhan (2008:12)’a göre, günlük yaşantımızda girişim (enterprise) bir işe başlanmayı, bir işi üstlenmeyi temsil ederken, girişimci (entrepreneur) kavramı ise girişim işini üstlenen kişi anlamında kullanılmaktadır.

Bazı yazarlar her üstlenilen işin işletmecilik açısından bir girişim olarak değerlendirilmemesi gerektiğine vurgu yapmaktadırlar. Efil (1999:2), Dereli vd. (2006:8), Serhateri ve Coşkun (2006:12) gibi yazarlar, girişimin değer yaratma potansiyeli, pazarlanabilir olması ve kar odaklı olması konularına dikkat çekerek girişimcilik tanımı yapmışlardır. Bu açıklamaların sonucunda, girişimci kişi; içinde bulunduğu topluma bir değer yaratacak ve topluma pazarlanabilir ürün veya hizmet üreten, satan ve bu faaliyetleri sonucunda kar elde eden kişidir.

Girişimcilik tanımından hareketle girişimci kişilerin hangi özelliklerinin girişimcilik potansiyelini etkilediği ilgili yazını çok fazla meşgul etmiştir. Ören ve Biçkes (2011:5), girişimcilik potansiyelini bireylerin girişimcilikte başarılı olabilme ihtimali olarak tanımlamışlardır ve bireyde başarı için gerekli olan azim, enerji, mali güç, bilgi ve tecrübe ile açıklamışlardır.

Girişimcilik potansiyeli tanımı gereği bireylerin sosyal çevre ve kişilik özellikleri ile de yakından ilişkilidir. "Girişimciliği ortaya çıkaran asıl güdülerin neler olduğu konusunda sürekli olarak araştırmalar yapılmaktadır. Klasik anlayışa göre girişimi ortaya çıkaran temel sebep bireysel fayda ve kar elde etme duygusudur, McClelland ise, girişimciliğin sadece ekonomik istekler doğrultusunda değil aynı zamanda psikolojik etkenlerin baskın olarak etkilediği durumların girişimi ortaya çıkardığını düşünmektedir" (Kuvan, 2007:42). Girişimcilik üzerinde etkili olan faktörler temel olarak demografik, psikolojik faktörler ve çevre ile ilgili faktörler olarak sınıflandırılabilir. Bu faktörleri şekil 1 deki gibi ifade etmek mümkündür.

Çevre ile İlgili Faktörler:	• Aile, Sosyo Kültürel Çevre, Ekonomik Çevre, Politik-Hukuki Çevre
Psikolojik Faktörler:	• Yaratıcılık-yenilikçilik, Kendine Güven, Risk Alma Eğilimi, Dışa Dönüklük, Başarma İhtiyacı, Kontrol Odağı ve Bağımsızlık Arzusu
Demografik Faktörler:	• Yaş, Cinsiyet, Eğitim, Medeni Durum

Şekil 1. Girişimciliği Etkileyen Faktörler

Kaynak: Yazarlar tarafından geliştirilmiştir.

Girişimcilik konusu üzerinde yapılan pek çok araştırma girişimcilerin yaş, cinsiyet, eğitim durumu, medeni durum gibi demografik özelliklerine odaklanmaktadır (Bönte vd.,2007:2; Chuanming ve Junhua, 2008:5; Şeşen ve Basım, 2012:2 ; Kahya ve İmamoğlu, 2013:24; Gupta vd.,2009:14).

Uluköy ve Demireli (2014:27) cinsiyetin girişimcilik profili üzerindeki etkisini incelemişlerdir. Cinsiyet ile girişimcilik özelliklerinden risk alma, vizyon sahibi olma, yüksek başarı güdüsü ve iletişim becerisi arasında farklılık bulunmadığını, cinsiyet ile girişimcilik özelliklerinden özgüven, belirsizliğe karşı tolerans, bağımsızlık, fırsatları değerlendirme, yenilikçilik, kararlılık, liderlik yönü ve içsel kontrol arasında anlamlı farklılıklar bulunduğunu saptamışlardır. Hilrisch ve Brush (1984 :14), Çelik ve Özdevecioğlu (2001:8), Yetim (2002:41) ve Soysal (2010:6) gibi yazarlar yalnızca kadın girişimcilerin girişimcilik özelliklerini inceleyen araştırma çalışmaları yapmışlar.

Balaban ve Özdemir (2008:28), eğitimin girişimcilik üzerinde etkisini incelemişler, elde edilen bu bulgular doğrultusunda eğitim ve özel anlamda girişimcilik eğitiminin, girişimcilik eğiliminin ortaya çıkmasında gerek şart olmasına karşılık yeter şart olarak saptamışlardır. Patır ve Karahan (2010:80), üniversite öğrencilerinin girişimcilik altyapılarının yeterli düzeyde olduğu, girişimcilik eğitimi alanların kendi iş yerini kurmaya daha yatkın olduğu sonucuna varmıştır.

Girişimcilik potansiyeli üzerinde etkili olduğu düşünülen yaygın olarak kabul görmüş psikolojik faktörler; kendine güven, risk alma eğilimi, dışa dönüklük, başarıya ihtiyacı, kontrol odağı ve bağımsızlık arzudur. Girişimciliğin tanımı gereği, girişimcilik potansiyeli en çok risk alma eğilimi ile ilişkilendirilmiştir (Begley ve Boyd 1987:1; Douglas ve Shepherd, 2002:20; Ören ve Biçkes,2011:8). Araştırmalar girişimciler kimseye hesap vermek zorunda olmak istemeyen bağımsız kişiler olmaya meyilli olduklarını göstermektedir. Sexton vd. (1985:2) ve Cromie (2000:8) bağımsızlık arzusu ile girişimcilik potansiyeli arasındaki ilişkiyi anlamlı bulmuşlardır. Alpan vd. (2002: 22), yaptıkları çalışmaya göre, girişimcilik potansiyeli ile en anlamlı ve pozitif bir ilişki içinde olan girişimcilik hissi bağımsızlık arzudur. İlgili yazında, pek çok yazar tarafından girişimcilik ve kendine güven ilişkisi incelenmiş olup, girişimci bireylerin girişimci olmayan bireylere göre kendilerine güvenlerinin daha yüksek olduğu görülmüştür (Ho ve Koh, 1992:5; Bridge vd., 1998:6; Cromie,2000:11). Wooten vd. (1999:23), girişimcilerin girişimci olmayanlara göre daha sosyal olduklarına dikkat çekerek, girişimcilik potansiyelinde dışa dönüklük boyutunu tanımlamışlardır. Ayrıca, Başol vd.(2011: 8), dışa dönüklük boyutu ile yeni pazarlar bulma ve yeniliklere açık olma boyutu arasında anlamlı ilişki bulmuşlardır. Bozkurt ve Erdurur (2013:9), üniversite öğrencilerinin psikolojik faktörler üzerinden girişimcilik eğilimini değerlendirmişler ve bölümler arası farklılıkları incelemişlerdir.

Girişimcilik potansiyeli ile ilişki olduğu düşünülen bir diğer faktör ise başta aile olmak üzere çevrenin etkileridir. Sosyal öğrenme kuramı gereği, çocuğun erken yaştan itibaren ebeveynlerden almaya başladığı eğitim ve anlayış onu yaşamı boyunca etkilemektedir. Bir girişimcinin aldığı eğitimden başlayarak bu eğitimi kullanabilme becerisine, ailede ve toplumda kendisine tanınan olanaklara ve iş yüküne kadar her şey girişimcinin hareket noktası olmaktadır (Kutaniş ve Hancı 2004: 457). Bu noktada, ebeveynlerin mesleki geçmişi, girişimci olmaları veya herhangi bir kuruma bağlı olarak çalışmaları çocukların girişimcilik eğilimini etkileyeceği düşünülmektedir (Raijman, 2001:1; Athayde,2009: 4;Agrawal, 1978:8; Zegeye, 2013:45). Üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri üzerinde ailenin girişimcilik öyküsünün etkisini ölçmek adına dünyada ve Türkiye’de pek çok çalışma yapılmıştır (İrmiş ve Barutçu, 2012:2; Çelik vd., 2014:80; Bozyiğit ve Yaşa, 2015:3).

İlgili yazında girişimciliğin daha uzak dış çevre faktörleri olan, sosyo-kültürel yapı, politik ve hukuki durum ile ilişkilendirildiği görülmektedir (Van Stel vd. 2007:23;Ersoy,2010:8; Durak,2011:5; Aytaç, 2015:2). Bu çalışmalarda ülkenin sosyo-kültürel yapısı, yasaları, politik durumu ve yaşanan krizlerin girişimcilik potansiyeli üzerindeki etkisinin var olduğu çeşitli ülke ve durumlar için incelenmiştir. Demirel ve Tikici (2004:8) ve İlhan (2007:42), girişimciliği bir takım kişisel niteliklerle ilişkili olmakla birlikte, esasta, içinde yaşanan toplumun sosyo-ekonomik ve kültürel ortamıyla kopmaz bir bağa sahip olduğuna dikkat çekerek, bir ülkede girişimcilik potansiyelini arttırmak için girişimci kültürün oluşturulması gerekliliğine vurgu yapmıştır.

3.ARAŞTIRMANIN METODOLOJİSİ

3.1.Araştırmanın Amacı ve Hipotezleri

Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin yenilikçilik eğilimi, girişimcilik yönelimi ve ailelerinin girişimcilik öyküsü arasındaki ilişkinin belirlenmesidir. Üniversite öğrencilerinin girişimcilik potansiyeli ile ilgili farklı değişkenler kullanılarak yapılan birçok araştırma bulunmasına rağmen, bu çalışma diğerlerinden farklı olarak bu süreçte ailenin girişimcilik öyküsünün aracı rolü irdelenmektedir.

Araştırmanın temel soruları ve bu sorulara bağlı olarak geliştirilen hipotezler Tablo 1’de ve araştırmanın modeli ise Şekil 2’de sunulmuştur.

Tablo 1: Araştırma Soruları ve Hipotezleri

Sorular	Hipotezler
Öğrencilerin yenilikçilik eğilimleri ve girişimcilik potansiyelleri arasında bir ilişki var mıdır?	H1: Öğrencilerin yenilikçilik eğilimleri ve girişimcilik potansiyelleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.
Öğrencilerin yenilikçilik eğilimi ve ailelerin girişimcilik öyküsü girişimcilik potansiyeli üzerinde etkili midir?	H2:Öğrencilerin yenilikçilik eğilimi ve ailelerin girişimcilik öyküsü girişimcilik potansiyeli üzerinde pozitif etkiye sahiptir.
Öğrencilerin yenilikçilik eğilimi ve girişimcilik potansiyeli arasındaki ilişkide ailenin girişimcilik öyküsü aracı değişken rolü oynar mı?	H3:Ailelerin girişimcilik öyküsü, yenilikçilik eğilimi ve girişimcilik potansiyeli arasındaki ilişkide aracı role sahiptir.

Şekil 2-Teorik Model

Araştırmanın modeli üniversite öğrencilerinin yenilikçilik eğilimleri ve girişimcilik potansiyelleri arasındaki ilişkide ailenin girişimcilik öyküsünün aracı rolünün incelenmesi üzerine kurulmuştur.

3.2.Araştırmanın Evreni ve Kullanılan Ölçekler

Araştırmanın evreni üniversite öğrencilerinden oluşmaktadır. Araştırma için öğrencilere anket uygulanmıştır. Anket 264 öğrenciye uygulanmıştır.

Anket kişisel bilgi formu, yenilikçilik eğilimi, girişimcilik yönelimi ve aile ve çevresel faktörlere yönelik soruları içeren 3 kısımdan oluşmaktadır. Kişisel bilgi formunda katılımcıların yaşı, cinsiyeti, medeni durumu gibi 6 soru yer almaktadır. Yenilikçilik eğilimini ölçmek için Janssen (2000)'in 7 ifadeden oluşan ölçeği kullanılmıştır. Girişimcilik yönelimini ölçmek için, Hisrich ve Peters (2002)'in 8 ifadeden oluşan ölçeği kullanılmıştır. Katılımcılardan "Kesinlikle katılmıyorum" (1) dan "kesinlikle katılıyorum" (5) a uzanan bir aralıkta ifadeleri değerlendirmeleri istenmiştir. Ailenin girişimcilik öyküsü, "Anne-babanızdan biri ya da ikisi kendi işini kurdu mu?" şeklinde tek soru ile ölçülmüştür. Katılımcılardan "Hayır Hiçbiri" (1) den "Evet, yalnızca biri kendi işini yaptı (2) ve yalnızca biri kendi işini yapıyor (3), geçmişte ikisi de kendi işini yapmıştı (4) ve "Evet, ikisi de kendi işinin sahibi" (5) ifadelerinden birini seçmeleri istenmiştir.

3.3.Araştırmanın Bulguları

Anket sonucu elde edilen veriler için SPSS programıyla gerekli analizler yapılmıştır. Araştırma modeli frekans dağılımı, güvenilirlik, faktör ve korelasyon analizi, regresyon analizi uygulamaları ile test edilmiştir.

3.3.1.Sosyo- Demografik Özellikler

Araştırma kapsamına dâhil edilen öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri şu şekildedir: 264 öğrencinin 133'ü kadın, 131'i erkektir ve yaş ortalamaları 22' dir. Üniversitede okudukları bölümde bir sınırlama olmayıp iktisadi idari, sosyal, mühendislik, hukuk vb. birçok alan okuyan öğrenci araştırma da yer almaktadır. Öğrencilerin %97'si bekâr %3'ü evlidir. Ailenin en büyük

çocuğu olanlar %45, ortanca olanlar %15, en küçük olanlar %12, tek olanlar %22 ve diğerleri %6'dır. Araştırmaya katılanların %53'ünün ebeveynlerinin ikisinin de mevcut durumda yada önceden girişimci olmadığı, %12'sinin ebeveynlerinin her ikisinin de girişimci olduğu ve geri kalan %35'inin ise ebeveynlerinin sadece birinin girişimci olduğu saptanmıştır.

3.3.2.Yenilikçilik Eğilimi ve Girişimcilik Potansiyeli Faktör Analizleri

Çalışmada değişkenlere öncelikle faktör analizi uygulanmıştır. Faktör dağılımında, örneklem yeterliliğini ölçmek için Kaiser-Meyer- Olkin (KMO) testi yapılmıştır. KMO oranının 0,5 in üzerinde olması veri setinin faktör analizi yapmak için uygunluk seviyesinin yüksek olduğunu gösterir (Durmuş vd.,2012:54). Tablo 2 de yenilikçilik eğilimi değişkenine ait faktör ve güvenilirlik analizi sonuçları yer almaktadır. Tablo 2'den görüleceği üzere, yenilikçilik eğilimi tek faktör yükü altında toplanmıştır.

Tablo 2:Yenilikçilik Eğilimi Faktör ve Güvenilirlik Analizi

	Faktör Yükü	Açıklanan Varyans %	Cronbach Alpha
Yenilikçilik Eğilimi		49,902	0,789
Yenilikçi fikirleri kullanışlı uygulamalara çeviririm	0,832		
Yeni fikirleri sistematik bir yolla hayata geçiririm	0,805		
Yeni çalışma araç yöntem ve teknikleri ararım	0,752		
Problemlere orijinal çözümler üretirim	0,763		
Çalıştığım alanı geliştirmek için yeni fikirler oluştururum	0,704		
Yenilikçi fikirlerimin kabul edilmesi için destek ararım	0,698		
Çalışma arkadaşlarımı yenilikçi fikirler üretebilmeleri konusunda istekli hale getiririm	0,603		
Kaiser-Meyer-OlkinMeasure of SamplingAdeguacy=0,896			
Chi-SquareBartlett's Test=338,124			

Tablo 3 de girişimcilik potansiyeli değişkenine ait faktör ve güvenilirlik analizi sonuçları yer almaktadır.

Tablo 3: Girişimcilik Potansiyeli Faktör ve Güvenilirlik Analizi

	Faktör Yükü	Açıklanan Varyans %	Cronbach Alpha
Girişimcilik Potansiyeli		39,672	0,792
İnsanlarla iyi iletişim kurarım ve onları ikna ederim	0,752		
İnsanlar benim fikirlerimi anlamakta zorlanmazlar	0,722		
İnsanlarla görüşmeyi ve onlarla uğraşmayı severim	0,701		
İlişki içinde olduğum insanlar bana güvenir ve saygı duyar	0,766		
Kendimi sağlıklı ve iyi hissederim	0,741		
İş kurmayı her şeyden çok istiyordum/istiyorum	0,698		
Benim zayıf olduğum konularda danışabileceğim yetenek ve bilgi sahibi kişileri tanıyorum	0,678		
İş başında olmayı ve sorumluluk almayı severim	0,699		
Kaiser-Meyer-OlkinMeasure of SamplingAdeguacy=0,829			
Chi-SquareBartlett's Test=573,235			

3.3.3.Hipotezlerin Test Edilmesi

Tablo 4 de değişkenlere ait korelasyon ve regresyon analizi sonuçları yer almaktadır. Korelasyon analizinde öğrencilerin yenilikçilik eğilimi ve girişimcilik potansiyeli arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Bu sonuç neticesinde H_1 kabul edilmiştir. Bu ilişki şöyle yorumlanmaktadır: öğrencilerin yenilikçilik eğilimi arttıkça girişimcilik potansiyelleri de aynı oranda artacak, öğrencilerin yenilikçilik eğilimi azaldıkça girişimcilik potansiyelleri de aynı oranda azalacaktır. Regresyon analizi sonucuna göre modelinin açıklama gücü 0,482 olup bu da bağımlı değişkenin (girişimcilik potansiyeli) % 48,2 ü bağımsız değişken (yenilikçilik eğilimi) tarafından açıklanabildiğini göstermektedir. Diğer bir ifade ile diğer koşullar sabit kalmak şartıyla yenilikçilik eğilimi girişimcilik potansiyelini doğrudan etkilemektedir.

Tablo 4: Yenilikçilik Eğilimi ve Girişimcilik Potansiyeli İlişisine Ait Korelasyon ve Regresyon Analizi

Girişimcilik Potansiyeli			
		Beta	t (P value)
Yenilikçilik Eğilimi		0,653	0.00
F		124,358	
R square		0,482	
0,01 anlamlılık seviyesi			

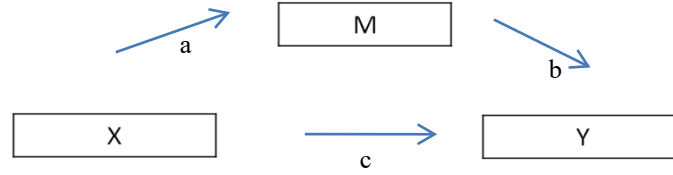
Tablo 5 te araştırmanın H_2 hipotezinin çoklu regresyon analizi sonuçları yer almaktadır. Çoklu regresyon analizi sonuçlarına göre H_2 anlamlıdır ($R^2=0,306$ $F=33,775$ $p<0,01$). Bu hipotezde yenilikçilik eğilimi ve ailenin girişimcilik öyküsü, girişimcilik potansiyelindeki varyansın %30,6'sını açıklamaktadır. Yenilikçilik eğilimi ($\beta=0,503$ $p<0,01$) ve ailenin girişimcilik öyküsü ($\beta=0,289$ $p<0,01$) girişimcilik potansiyeli üzerinde pozitif etkiye sahiptir. Bu durum H_2 hipotezini desteklemektedir.

Tablo 5:Yenilikçilik Eğilimi ve Ailenin Girişimcilik Öyküsün Açısından Girişimcilik Potansiyeline İlişkin Çoklu Regresyon Analizi

	Standardize Edilmemiş Katsayılar		Standardize Edilmiş Katsayılar		
Model: Bağımsız Değişkenler	B	Std. Hata	Beta	t	Anlamlılık Düzeyi
Sabit	2,382	0,312		7,892	0.00
Yenilikçilik Eğilimi	0,509	0,078	0,497	7,684*	0.00
Ailenin Girişimcilik Öyküsü	0,293	0,045	0,214	7,578*	0.009
R	0,562				
R Square	0,312				
Düzeltilmiş R Square	0,286				
Tahmini Standart Hata	0,438				
F	33,789				
Anlamlılık Düzeyi	0,0001				
Bağımlı Değişken: Girişimcilik Potansiyeli					
* $p<0,001$					

Araştırmanın H_3 test etmek için aracı değişkenli regresyon analizi uygulanmıştır. Aracı değişkenin, iki değişken arasındaki neden-sonuç ilişkisinin birparçası olduğu ileri

sürülür(McKinnon vd. 2010: 594). Aracılık ilişkisi aşağıdaki şekil 3’de gösterilen bir modelle test edilir.

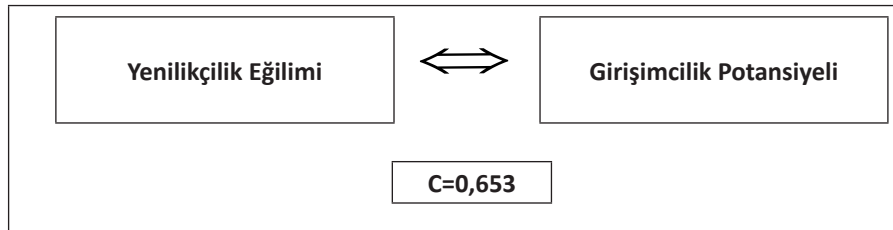

Şekil 3: Aracı Etki Modeli

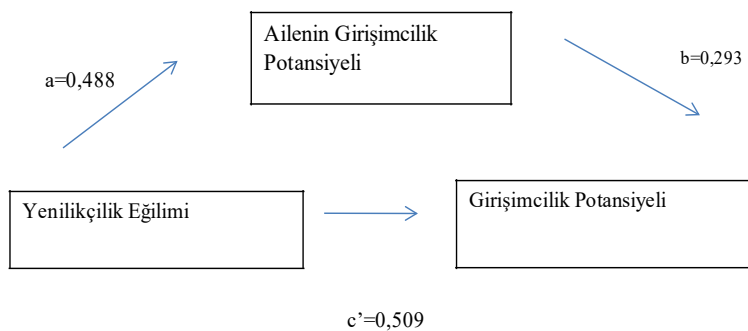
Bu şekilde **X** bağımsız değişkeni, **Y** bağımlı değişkeni ve **M** aracı değişkeni temsil eder. Ayrıca, **c** yolu bağımsız değişken ile bağımlı değişken arasındaki etkiyi, **a** yolu bağımsız değişken ile aracı değişken arasındaki etkiyi, **b** ise aracı değişken ile bağımlı değişken arasındaki etkiyi gösterir (Baron ve Kenny, 1986; 1176). Aracı değişken analizinden söz edebilmek için şu koşullar gerekmektedir (Baron ve Kenny, 1986: 1176):

1. Bağımsız değişken, aracı değişken üzerinde etkili olmalıdır.
2. Bağımsız değişken, bağımlı değişken üzerinde etkili olmalıdır.

3. Aracı değişken, ikinci adımdaki regresyon analizine dâhil edildiğinde; bağımsız değişkenle bağımlı değişken arasında anlamlı olmayan ilişki ortaya çıkarsa tam aracılık etkisinden (full mediation); bağımsız değişken ile bağımlı değişken arasındaki ilişkide azalma meydana gelirse kısmi aracılık (partial mediation) etkisinden söz edilebilir(McKinnon, Fairchild ve Fritz, 2010: 594; Burmaoğlu, Polat ve Meydan, 2013: 17).

Şekil 4:Yenilikçilik Eğilimi ve Girişimcilik Potansiyeli İlişkisi (Basit İlişki)

Şekil 5:Yenilikçilik Eğilimi ve Girişimcilik Potansiyeli İlişkisinde Ailenin Girişimcilik Öyküsünün Aracı Rolü

Şekil 5’te yenilikçilik eğilimi ve girişimcilik potansiyeli ilişkisinde ailenin girişimcilik öyküsünün aracı rolü ile ilgili hipotezinin sonuçları verilmiştir. Modeldeki aracılık etkisinin istatistiksel olarak anlamlılığını test etmek için üç regresyon eşitliğinden yararlanılmıştır. Bunlar; $c = X$ ’in Y üzerindeki toplam etkisi, $axb = X$ ’in Y üzerindeki dolaylı etkisi, $c' = X$ ’in Y üzerindeki direkt etkisidir.

Dolaylı etki=Toplam etki – Direk Etki

Dolaylı etki= 0,653- 0,509= 0,144($axb=0,488 \times 0,293=0,142$ %95 Bootstrap güven aralığı)

Aracılık etkisinin anlamlılığını test etmek için ayrıca Sobeltesti metodundan da yararlanılmıştır.

Sobel Test Eşitliği

$$z = \frac{ab}{\sqrt{b^2 s_a^2 + a^2 s_b^2 + s_a^2 s_b^2}}$$

Bu çalışmada ailenin girişimcilik öyküsünün girişimcilik potansiyeli üzerindeki dolaylı etkisinin anlamlılığına ilişkin Sobel testi sonucu istatistiksel olarak anlamlıdır ($Z=4,511$ $p=0,000<0,05$). Sobel testi istatistiksel olarak anlamlı olduğu için dolaylı etkinin anlamlı bir şekilde sıfırdan farklılaştığı sonucu çıkarılabilir. Bulgu, ailenin girişimcilik etkisinin, yenilikçilik eğilimi ve girişimcilik potansiyeli aracı rolü oynadığına işaret etmektedir. Z değeri, $\alpha=0.05$ düzeyinde + 1.96 kritik değerlerini aştığı için aracılık etkisi vardır. Bu bulgu H_3 hipotezini desteklemektedir.

4.SONUÇ

Yaratıcılık doğuştan gelen bir özellik olmakla birlikte, yaratıcı bireylerin girişimci olma eğilimine etki eden faktörler bireyin yakın ve uzak çevresidir. Yaratıcı eğilimlerini girişimciliğe dönüştürmek isteyen bir bireyin daha sonraki yaşantısında girişimci olması en başta ailesi, sonra çevresindekilerin etkisi, sonra ülke ekonomisi, yasalar ve bunun gibi diğer etkenler çok fazla olacaktır. Balaban ve Özdemir (2008:8), Özden vd. (2008:21), Yılmaz ve Sünbül (2009:41), Korkmaz (2012:2), Kılıç vd. (2012:60), Bilge ve Bal (2012:5) gibi yazarların üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimini ölçmeyi hedefleyen çalışmalarından farklı olarak, bu çalışmada üniversite öğrencilerinin yenilikçilik eğilimleri ile girişimcilik potansiyelleri arasındaki ilişkiye öğrencilerin ailelerinin girişimcilik öyküsünün aracı etkisi belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre, yenilikçilik eğilimi ile girişimcilik potansiyeli arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuç, İşcan ve Kaygın (2011:7), Yıldız ve Kapu (2012:14) ve Zincirkıran (2014:10)'ın çalışmaları ile uyumludur. Ayrıca, araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin ailelerinin girişimcilik öyküsü incelenmiş, yenilikçilik eğilimi ve girişimcilik potansiyeli arasındaki ilişkide ailenin girişimcilik öyküsünün kısmi aracılık rolü olduğu bulunmuştur. Literatürde daha önce yenilikçilik eğilimi ile girişimcilik potansiyeli arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmalarda, bir diğer değişkenin aracılık rolüne değinilmemiştir.

Elde edilen bu sonuçlar ile ailede ebeveynlerden biri yada ikisinin girişimci olmasının, çocuklarının girişimcilik düşüncesine daha sıcak bakmalarını etkileyebileceği yönündedir. Girişimciliğin ve yaratıcılığın başta aile olmak üzere çevre tarafından desteklendiği toplumlarda, yeni nitelikli girişimlerin giderek daha da fazla artacağı düşünülmektedir. Bu nedenle, bu araştırmanın bulgularının ilgili literatüre katkı sağlaması beklenmektedir.

Araştırma, İstanbul'da faaliyet gösteren bir vakıf üniversitesinde okuyan öğrenciler arasında yapılmıştır. Araştırmanın öncelikle kamu üniversitelerinde ve ayrıca farklı illerde tekrarlanmasında kamu-özel ve bölgesel farklılıkların anlaşılması ve çalışmanın sonuçlarının genellenebilmesi açısından fayda vardır. Ayrıca, çalışmanın uluslararası bir öğrenci grubu ile tekrar edilmesi, yenilikçilik girişimcilik ilişkisi ve bu sürece ailenin girişimcilik öyküsünün etkisine toplumlar arasındaki farklılıklarının değerlendirilmesinde faydalı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Agrawal, P. (1978). A cross-cultural study of self-image: Indian, American, Australian, and Irish

- adolescents. **Journal of Youth and Adolescence**, Cilt 7, Sayı 1, s.107-116.
- Alpkan, L., Keskin, H., ve Zehir, C.(2002). Girişimcilik Hisleriyle Girişimcilik Potansiyeli Arasındaki İlişki: Gebze ve Civarındaki Girişimciler Üzerine Bir Saha Araştırması, **Doğu Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt 5, Sayı 1, s.10-22.
- Amabile, T. M., Conti, R., Coon, H., Lazenby, J. ve Herron,M. (1996), Assessing the Work Environment for Creativity”, *Academy of Management Journal*, Cilt 39, Sayı 5, s.1154-1184.
- Athayde , H., (2009), **Entrepreneurship Theory and Practice**, 145-158, Baylor Press.London.
- Aytaç, Ö. (2015). Girişimcilik: Sosyo-Kültürel Bir Perspektif, **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt 15, Sayı 15, s. 21-22.
- Aytaç, Ö. ve İlhan S. (2008). Girişimcilik ve Girişimci Kültür: Sosyolojik Bir Perspektif, **Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, www.sosyalbil.selcuk.edu.tr/Sos_Mak/Makaleler/ (03.06.2016)
- Balaban, Ö.,ve Özdemir, Y. (2008). Girişimcilik Eğitiminin Girişimcilik Eğilimi Üzerindeki Etkisi: Sakarya Üniversitesi İİBF Örneği, **Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi**, Cilt 12, Sayı 32, s.133 – 148.
- Baron, R.M. ve Kenny, D.A. (1986). The Moderator-Mediator Variable Distinction In Social Psychological Research: Conceptual, Strategic, and Statistical Considerations, **Journal Of Personality and Social Psychology**, Cilt 51, Sayı 6, s. 1173-1182.
- Başol, O., Dursun, S., ve Aytaç, S. (2011). Kişiliğin Girişimcilik Niyeti Üzerine Etkisi: Üniversiteli Gençler Üzerine Bir Uygulama, **İş, Güç Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi**, Cilt 13, Sayı 4, s.7-22.
- Begley, T. M.,ve Boyd, D. P. (1987). Psychological characteristics associated with performance in entrepreneurial firms and smaller businesses. **Journal of business venturing**, Cilt 2, Sayı 1, s.79-93.
- Bilge, H. ve Bal, V. (2012). Girişimcilik Eğilimi: Celal Bayar Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma, **Journal Of Süleyman Demirel University Institute of Social Sciences**, Cilt 2, Sayı 16, s.12-29.
- Bönte, W., Falck, O. ve Hebllich, S. (2007). **Demography and Innovative Entrepreneurship**, https://www.cesifo.de/Pls/Guestci/Download/Cesifo%20Working%20Papers%202007/Cesifo%20Working%20Papers%20October%202007/Cesifo1_Wp2115.Pdf (03.06.2016).
- Bozkurt, Ö., ve Erdurur, K. (2013). Girişimci Kişilik Özelliklerinin Girişimcilik Eğilimindeki Etkisi: Potansiyel Girişimciler Üzerinde Bir Araştırma, **Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi**, Cilt 8, Sayı 2, s.14-16.
- Bozyiğit, S. ve Yaşa, E., (2015). Ailenin Rol Model Alınmasının ve Aile Desteğinin Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerine Etkisi, **Çukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt 19, Sayı 1, s.59-79.
- Bridge, S. (1998). **Understanding Enterprise, Entrepreneurship and Small Business**, 120-125, London: Macmillan Business Press.
- Burmaoğlu, S., M. Polat ve Meydan, C. H. (2013). “Örgütsel Davranış Alanında İlişkisel Analiz Yöntemleri ve Türkçe Yazında Aracılık Modeli Kullanımı Üzerine Bir İnceleme”, **Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt 13, Sayı 1, s.13.
- Çelik, C., ve Özdevecioğlu, M. (2001). Kadın Girişimcilerin Demografik Özellikleri ve Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Nevşehir İlinde Bir Araştırma., **1. Orta Anadolu Kongresi**

Dergisi, 182-199, Erciyes, Türkiye.

- Çelik, N.,Caniklioğlu,N., ve Canbolat, T. (2014). İş Hukuku Dersleri, Yenilenmiş 27. Baskı, İstanbul: Beta Yayınları.
- Chuanming, C., ve Junhua, S. (2008). Entrepreneurs' Demographic Characteristics and Their Diversified Strategic Options,**Journal of Management World**, Cilt 5, Sayı 1, s.15.
- Churchill, Neil C. (1992).**Research Issues In Entrepreneurship**, D.L. Sexton Ve J.D. Kasarda (Ed.), The State of The Art of Entrepreneurship, *Boston, Ma, Pws-Kent*, s.579-596.
- Chlosta, S. (2012). **Context and Entrepreneurial Cognition**, Revisiting the Entrepreneurial Mind Book, Germany, s.91-99.
- Connelly, C.E ve Kelloway E.K. (2003). Predictors of Employees' Perceptions of Knowledge Sharing Cultures. **Leadership & Organizational Development Journal**, Cilt 24, Sayı 5, s.294-301.
- Cromie, S. (2000). Assessing Entrepreneurial Inclinations, **European Journal of Work and Organizational Psychology**, Cilt 9, Sayı 1,s.7–30.
- Demirel, E.T.ve Tikici, M. (2004). **Kültürün Girişimciliğe Etkileri**, <https://openaccess.firat.edu.tr/xmlui/handle/11508/8377>, (01.06.2016).
- Dereli, T. Kalender D. ve Durmuşoğlu,A. (2006). Girişimcilik Performansına Etki Eden Faktörlerin Araştırılması: Gaziantep Örneği.**Uluslararası Girişimcilik Kongresi Bildiri Kitapçığı**, Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi,15-18 Haziran 2006, Bişkek.
- Dfouni, M. ve Croteau, A-M. (2003). **Knowledge Management Technological Issues, Roles and Obstacles: An International Web-Based Delphi Study**. The ConcordiaUniversity Department of Decision Sciences and MIS, John Molson School ofBusiness, Quebec, Canada.
- Douglas, E. ve ShepherdD. (2002). Self- Employment As a Career Choice: Attitudes, Entrepreneurial Intentions, and Utility Maximization, **Entrepreneurial Theory and Practice**, Cilt 26, Sayı 3, s.81- 90.
- Drucker, P. F. (1995).**Değişim Çağının Yönetimi**, (Çev. Zeliha Dicleli), Henkel Yayınları, İstanbul.
- Drucker, P. F.(1985). **Innovation and Entrepreneurship**, London, Heinemann, s.410-425.
- Durak, İ. (2011).**Girişimciliği Etkileyen Çevresel Faktörlerle İlgili Girişimcilerin Tutumları: BirAlan Araştırması**,http://ybd.comu.edu.tr/images/form/dosya/dosya_6667002.pdf, (01.06.2016).
- Durmuş, B., Yurtkoru S. Çinko M., (2012). Sosyal Bilimlerde Spss ile Veri Analizi,Beta yayınları, İstanbul.
- Efil, İ. (1999).İşletmelerde Yönetim ve Organizasyon, Genişletilmiş 6. Baskı, Alfa Basım Yayın Dağıtım, İstanbul.
- Eren, E. (1982), İşletmelerde Yenilik Politikası, **Fakülteler Matbaası**, İstanbul. içinde Eren, E., ve Gündüz, H. (2002). İş çevresinin yaratıcılık üzerindeki etkileri ve bir araştırma,**Doğuş Üniversitesi Dergisi**, Sayı 5, s. 65-84
- Eren,E. (2010), **Stratejik Yönetim ve İşletme Politikası**.Beta Yayınları, İstanbul.
- Ersoy, H. (2010). Kültürel Çevrenin Girişimcilik Tercihine Etkisi. **Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi**, Cilt 2, Sayı 1, s.125-137.
- Goodman, M. (1995). Creative management. **Pearson Prentice Hall**.

- Gupta, V. K., Turban, D. B., Wasti, S. A., ve Sikdar, A. (2009). The Role Of Gender Stereotypes In Perceptions Of Entrepreneurs and Intentions To Become an Entrepreneur, **Entrepreneurship Theory and Practice**, Cilt 33, Sayı 2, s.397-417.
- Halis, M., Demirağ, M., Yavuz, S. K., ve Şahin, H. M. (2006). Girişimcilik Kararlarına Etkisi Açısından Çevre Güvenliği ve Yıkıcı Faaliyetler,**Uluslararası Girişimcilik Kongresi Bildiri Kitapçığı**Kırgızistan- Türkiye Manas Üniversitesi Kongreler Dizisi,,25-27 Mayıs 2006, Bişkek, s.510-526, [Http://Dep.Manas.Edu.Kg/Img/Files/24/1.Girisimcilik_Kongresi.Pdf#Page=510](http://Dep.Manas.Edu.Kg/Img/Files/24/1.Girisimcilik_Kongresi.Pdf#Page=510) (03.06.2016).
- Hisrich, R. D. ve Brush, C. G. (1984). ‘The Woman Entrepreneur: Management Skills and Business Problems’, **Journal of Small Business Management**, Cilt 22, Sayı 1, s.30-37.
- Hisrich, R.D. ve Peters, M.P. (2002). Entrepreneurship. 15. Basım, New York: **McGraw Hill**.
- Ho, T. S., ve Koh, H. C. (1992). Differences in psychological characteristic between entrepreneurially inclined and non-inclined accounting graduates in Singapore. **Entrepreneurship, Innovation and Change**, Cilt 1, Sayı 2, s. 243-254.
- Ilhan, S. (2007). Girişimcilik ve Girişimci Kültür: Sosyolojik Bir Perspektif. **Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**. Cilt 18, Sayı 4, s.101-120.
- İrmiş, A. ve Barutçu, E. (2012). Öğrencilerin Kendilerini Girişimci Bir Kişiliğe Sahip Görmelerine İş Kurma Niyetlerini Etkileyen Faktörler: Bir Alan Araştırması,**Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi**, Cilt 26, Sayı 2, s. 1-25.
- İşcan, Ö. ve Kaygın, F. (2011). Potansiyel Girişimciler Olarak Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma, **Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi**, Cilt 12, Sayı 2, s.275-286.
- Janssen, O. (2000). “Job Demands, Perceptions Of Effort-Reward Fairness and Innovative, **Journal of Occupational and Organizational Psychology**, Cilt 73, Sayı 3, s.287–302.
- Kâhya, C. ve İmamoğlu, İ. (2013). Sosyo-Demografik Özellikler ve Girişimcilik İlişkisinin Yerel Kalkınma Bağlamında Değerlendirilmesi (Bayburt İli Örneği), **Akademik Bakış Dergisi**, Cilt 3, Sayı 8, s.1-14.
- Kao, J.(1989), Entrepreneurship, Creativity and Organization,Prentice Hall, UK.
- Kılıç, R., Keklik, B. ve Çalış, N. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma: Bandırma İİBF İşletme Bölümü Örneği. **Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt 17, Sayı 2, s.28-34.
- Korkmaz, O. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Bülent Ecevit Üniversitesi Örneği. **Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt 14, Sayı 2, s.124-135.
- Kutaniş, R.Ö, ve Hancı, A. (2004). Kadın Girişimcilerin Kişisel Özgürlük Algılamaları, 3. **Ulusal Bilgi, Ekonomi Ve Yönetim Kongresi Bildiri Kitapçığı**, 25-26 Kasım 2004, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, s.457-464.
- Kuvan, H. (2007). Türk girişimcilerinin yaşam ve çalışma değerleri malatya’lı girişimciler üzerine bir araştırma (yayınlanmamış doktora tezi). **Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**
- Lumpkin, G. T. ve Dess, G. G. (2001), Linking Two Dimensions of Entrepreneurial Orientationto Firm Performance: The Moderating Role of Environment and Industry Life Cycle,**Journal of Business Venturing**, Cilt 16, Sayı 5, s. 429-451.
- Mckinnon, D. P.,Fairchild A. J. ve Fritz, M. S. (2010). Mediation Analysis, **AnnualReview of**

Psychology, Cilt 58, Sayı 12, s.593–614.

- Nigel O.; Abell A and Ward S. (1999). “KM in Practice 50 Years of Experience”. The Second International CKO Summit Executive Report, March, Luttrellstown, Castle Dublin, Ireland.5.
- Nonaka, I., (1994). A Dynamic Theory Of Organizational Knowledge Creation. *Journal of Organization Science*, Cilt 5, Sayı 4, s. 71-73.
- Ören, K., & Biçkes, M. (2011). Kişilik Özelliklerinin Girişimcilik Potansiyeli Üzerindeki Etkileri (Nevşehir’deki Yüksek Öğrenim Öğrencileri Üzerinde Yapılan Bir Araştırma). **Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt 16, Sayı 3, s. 67-86.
- Özden, K., Temurlenk, M. S.,ve Başar, S. (2008). Girişimcilik Eğilimi: Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi ve Atatürk Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma. **Review of Social, Economic & Business Studies**. Cilt 11, Sayı 8,s.145-152.
- Patır, S. ve Karahan, M. (2010). Girişimcilik Eğitimi Ve Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Profillerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Alan Araştırması. *İşletme ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, Cilt 1, Sayı 2, s.27-44.
- Raijman, R., (2001). Determinants of Entrepreneurial Intentions: Mexican Immigrants İn Chicago. **Journal Of Socio-Economics**, Cilt 30, Sayı 1, s.393.
- Saraçoğlu, M.,ve Duran, C. (2009). Yaratıcı Girişimcinin Gelişiminde Çevrenin Rolü. **Electronic Journal of Social Sciences**, Cilt 8, Sayı 30, s.130-151.
- Schumpeter, J. A., (1939). *Business Cycles*, *Mcgraw Hill Book Company Inc.*, USA,[https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=-OZwWcOGeOwC&oi=fnd&pg=PR6&dq=Schumpeter,+J.+A.,+\(1939\).+Business+Cycles,+Mcgraw+Hill+Book+Company+Inc.,+USA.&ots=iMcZo0sjBd&sig=0DOWYW4sREa45YJvebgJNKCojXc&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false](https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=-OZwWcOGeOwC&oi=fnd&pg=PR6&dq=Schumpeter,+J.+A.,+(1939).+Business+Cycles,+Mcgraw+Hill+Book+Company+Inc.,+USA.&ots=iMcZo0sjBd&sig=0DOWYW4sREa45YJvebgJNKCojXc&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false) (12.06.2017).
- Serhateri,A ve Coşkun E. (2006). Girişimcilikte Elektronik Ticaretin Önemi,**Uluslararası Girişimcilik Kongresi Bildiri Kitapçığı**, Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi, Bişkek,s. 111.
- Şeşen, H., Basım, N., (2012). Demografik Faktörler ve Kişiliğin Girişimcilik Niyetine Etkisi: Spor Bilimleri Alanında Öğrenim Gören Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma, **Ege Akademik Bakış Dergisi**, Cilt 12, Sayı 2, s. 21-28.
- Sexton, D. L. ve Bowman, N. (1985). The Entrepreneur: A Capable Executive and More, **Journal of Business Venturing**, Cilt 1, Sayı 1, s. 129–140.
- Soysal, A. (2010). Türkiye’de Kadın Girişimciler: Engeller Ve Fırsatlar Bağlamında Bir Değerlendirme. **Ankara Üniversitesi SBF Dergisi**, Cilt 65, Cilt 1, s.83-114.
- Uluköy, M.,Demireli, C. (2014). Cinsiyetin Girişimcilik Profili Üzerine Etkisi: Erkek Girişimcilik ve Kadın Girişimciliğin Karşılaştırmalı Analizi. **Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi**, Cilt 12, Sayı 22, s.47-55.
- Van Stel, A.,Storey, D. J. ve Thurik, A. R., (2007). TheEffect Of Business Regulations On NascentandYoung Business Entrepreneurship, **Small Business Economics**, Cilt 28, s. 2, s.171-186.
- Wooten, K., Timmerman T., ve Folger R.,(1999). The Use Of Personality and The Five Factor Model To Predict New Bussiness Ventures: From Outplacement Tostart Up. **Journal of Vocational Behavior**, Cilt 54, Sayı 1, s.82-101.

Work Behaviour”, **Journal of Occupational and Organizational Psychology**, Sayı 73, s. 287 – 302.

Yetim, N. (2002). Sosyal Sermaye Olarak Kadın Girişimciler: Mersin Örneği. **OnlineDergi**,10(2):79,http://www.onlinedergi.com/MakaleDosyalari/51/PDF2002_2_8.pdf (03.06.2016).

Yıldız, S., H. Kapu (2012). Üniversite Öğrencilerinin Bireysel Değerleri ile Girişimcilik Eğilimleri Arasındaki İlişki: Kafkas Üniversitesi’nde Bir Araştırma, **Kaü-İibf Dergisi**, Cilt 3, Sayı 3, s.39-66.

Yılmaz, E., Sünbül, A. M. (2009). Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeğinin Geliştirilmesi. **Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt 21, Sayı 2, s. 195-203.

Zegeye, B. (2013), Factors Explaining Students’ Inclination towards Entrepreneurship: Empirical Study of Ethiopian University Students, **Journal of Emerging Issues in Economics, Finance and Banking** (JEIEFB), Cilt 1, Sayı 4, s. 302-320.